

мазир

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

БАТА

Бата беру, бата алу – қазақ халқының ең кең тараған дәстүрі. «Батамен ер көгерер, жауынмен жер көгерер» деген қанатты сөз – осының айғағы. Бабаларымыз оны кез келген жерде айта бермей, қасиетін қадірлеп, рухани маңызын жоғары бағалап, ең жақсысын **ақ бата** деп қастерлеген. Батаның түрлері көп. Мысалы, жастарға берілетін бата, дастарқанға бата, алыс батасы, алыс сапарға шыққанға берілетін бата, елін қорғау үшін қан майданға аттанғандарға берілетін бата секілді болып келе береді. Қазақ батаны алғаш рет бала қадам басқанынан дастап алған десе болады. Себебі, сәбиге тұсаукесер салтын жасаванда, оны кесу құрметіне ие болған кісі ала жіпті қиып тұрып, балаға ақ батасын беретін болған. Жаңа түскен келіннің бетін ашарда көриялар оған ақ тілекке толы баталарын берген. Көкпар тартуға шыққан жігіттер де батасыз доғаға түспеген.

БАТА blessing

Bata – "blessing" is the most popular custom among Kazakhs. The importance of this custom is hard to overestimate. This confirms a well-known saying "**Batamen er kogherer, zhauinmen zher kogherer**" which means "The Earth flourishes thanks to rain, a man flourishes thanks to blessing". Therefore the attitude to **bata** was very special and words of blessing were pronounced in a grand manner, with peculiar emotion and the dearest to heart blessing was called **ak bata** – white blessing. **Bata** was given on many occasions, for example during the ritual **tusaukeser** when the tied on a child's legs fetters were cut; to the bride after her face was uncovered during the special ceremony; to warriors going to war and in other cases. The most widespread was the blessing of **dastarkhan**. **Bata** was often performed in verses, with the use of proverbs and sayings.

Салаттар

- 3250 Сибір тілі және қара өрік қосылған салат
- 2550 Балғын көкөніс салаты
- 3250 Ысталған жылқы етімен «Қостұра» салаты
- 4250 Зімдір тұздығымен «Сандық» салаты
- 3250 Құрт тұздығындағы даялғы дасытқысы
- 3950 Сарымсақ және зәйтүн майымен маусымдық көкөністер
(Жылыжайда өсірілген көкөністер, арнайы «Sanduq» мейрамханасы үшін)

Салаты

- 3250 Салат с говьяжым яззыкым и черносливом
- 2550 Салат из свежих овощей
- 3250 Салат «Қостұра» с подкочпеной кониной
- 4250 Салат «Сандық» в имдирном соусе
- 3250 Хрустящие баклажаны в соусе из курта
- 3950 Ассорти из сезонных овощей с чесночным маслом
(Овоци, выращенные на собственной ферме специально для ресторана «Sanduq»)

ҚЫМЫЗМҰРЫНДЫҚ

Қымызмұрындық – ел жайлауға шыққанда аталып өтетін қымыз тойы. Қымызмұрындықты тойламас бұрын *бие* байлар жасалынған. Қариялар бұл іске ерекше ден қойып, мықты жігіттерге тоқпақ дайындап, қазық қақтырып желілерді тартқызып, әйелдерге көнектер мен сабаларды тазалап жудырған. Ертесіне барлығы желінің басына жиналып, жігіттер айдап келген биелердің құлындарын ұстап, желіге байлаған. Бұл іс біткенде әйелдер әкелген тавамдардан дастарқан жайып, жұрт «Байлар көбейсін!» деген тілектер айтысып, желіге, айырдың жалы мен сауырына сары май жаққан. Бұдан кейін тоғыз күн бойы сауылған саумалды бір-біріне қоса отырып қор салып, қымыз ашытқан. Ол дайын болғанда жылқы немесе қой сойып қонақтарды үйіне шақырған. Мерекені қадірлі бәйбішенің бірінші болып жаңа қымыздан дәм татуымен басталған. Үй иелері өз қымызын жұрт соңынан соң ішкен.

ҚЫМЫЗМҰРЫНДЫҚ first drinking of kumiz

In spring when the Kazakhs set off to **zhaylau** – summer nomad camp, the time of the first **kumiz** came. The prelude for this was the ceremony of **biye bailar** – tying the mares. Under the guidance of **aksakals** (“white beards”), **zhigits** – young men – hammered pegs in the ground and stretched out special ropes – **zheli**. The women washed the buckets and other dishes, used for milking mares and for keeping the obtained milk. Next day people sat around a large **dastarkhan** and wishing “**Bailar kobeyisin!**” – “May the attached increase!” – helped themselves to everything the women had prepared. Then the time of the first **kumiz** celebration – **kumizmurindik** – came when mare’s milk was fermented during nine days, adding newly obtained yield to it. The celebration lasted for several days. A sacrificial sheep was slaughtered in each **yurta**, and every family invited guests – inhabitants of the **aul**. The right to taste new **kumiz** was given to the eldest woman, and after that other guests were treated to **kumiz**.

Арнайы "Саңу" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында “Bismillah” деп айтуды ұмытпаңыз...

Тіскедасарлар

2150	Ысталған «Құйрық май» мен қымыз
3150	Жұқпа нан мен «Бал дауыр»
4950	«Жілік май»
3550	Сүздедегі «Жаужүрек» (тек Алматы қаласында)
4550	Аршада ысталған «Ұйқы ашар»
4550	«Түймеш»
4950	«Үлпершек» кілегейде дұқтырылған қой жүректері
2950	«Ми палау»
5150	Сүзде тұздысындағы декіре уылдырығы (тек Алматы қаласында)

Деликатесы

2150	Подкопченный «Құйрық май» с кумысом
3150	«Бал дауыр» с жукпа нан
4950	«Жілік май»
3550	«Жаужүрек» с творожным кремом (только в г. Алматы)
4550	«Ұйқы ашар» копченая конина на можжевельнике
4550	«Түймеш»
4950	«Үлпершек» сердце баранины томленое в сливках
2950	«Ми палау»
5150	Осетровая икра с творожным кремом (только в г. Алматы)

ТАБАҚ ТАРТУ

Қазақтың маңызды ерекше салтының бірі – **табақ тарту**. Күнделікті өмірде болсын, қонақ алдына ет қою болсын оны жөн-жосығымен жасаған. Әсіресе бөтен кісінің алдына **табақ тарту** – үлкен өнерге жатқан, елге сын ретінде қабылданған. Себебі әр табақ қонақтың дәрежесі мен жасына, туыстық, басқалай да жолына сәйкес келуі басты шарт болған. Сол себепті олар – **бас табақ, сый табақ, күйеу табақ, жастар табағы, жай табақ** болып бөлінген. Аталған табақтарға сай ет, сүйек мүшелері қойылып, оларды ауыстыруға болмайды. Мысалы, бас табаққа – бас, жамбас, омыртқа, қазы, қарта, жал, жая сияқты көделі мүшелер салынады. Қарияларға – бас, жамбас, кісілерге – ортан жілік, омыртқа, жігіттер мен келіндерге асықты жілік, төс, омыртқа сияқты мүшелер, тағы сол сияқты рет-ретімен беріледі. Күйеудің сыбағасы – төс, қыздың сыбағасы – асықты жілік болып саналады.

ТАБАҚ ТАРТУ

treating guests with meat

One of the most important Kazakh customs was **tabak tartu** which means serving guests bowls with meat, where every part of the carcass had its sacral significance and was served according to status, age and kinship of each guest. The ability to serve meat properly was a true art and any mistake could cause not only great resentment, but even embroil the people. The importance of **tabak tartu** at large gatherings became particularly relevant and such an important case was entrusted to the most experienced people. The main bowl was called the **bass tabak** and the sheep's head, pelvic bone, vertebra, **kazy-karta**, flesh of a horse neck were put into it. The elderly were supposed to be served the head, pelvic bone; middle-aged people were served the thigh bone, the vertebra; and the young men and daughters-in-law were also given vertebrae, the thigh bone with talus, brisket and ribs. **Tabak tartu** is divided into **siy tabak** – gift bowl, **kuiieu tabak** – son-in-law's bowl, **zhastar tabak** – youngsters' bowl, **zhai tabak** – ordinary bowl.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

Сұйық тағамдар

- 2850 Ноқат жармасымен және көкөніспен «Жібек жолы» сорпасы
- 2950 Сүрленген жылқы етімен «Nomad» көже
- 2850 Ақ жүгерімен күркетауық сорпасы
- 2950 Бөдене сорпасы
- 2850 Қайырылған май қосылған «Жарма көже»
- 2950 Ысталған жылқы етімен «Қол кеспе»

Супы

- 2850 Суп «Жібек жолы» с нутом и овощами
- 2950 Көже «Nomad» с вяленой кониной
- 2850 Суп из индейки и белой кукурузы
- 2950 Суп из перепелки
- 2850 «Жарма көже» с топленным маслом
- 2950 «Қол кеспе» с поджаренной кониной

ЕСІК КӨРУ

Есік көру жұрпын күйеу жігіт үйленген соң жасаған. Алдымен ол қайын атасына дайтал беріп, қалыңдығының әжесіне түйенің інгенін сыйлаған. Тиісті кәделерді жасап, досаның табалдырығынан оң аяғымен аттап кіріп, екі қолын жерге тигізерт-тигіздестен иіліп үш мәрте тазыым еткен. Біріншісі – аруақтарға, қалған екеуі қалыңдығының әкесі мен шешесін сыйлағаны. Осыны жасағаннан кейін күйеу жігіттің енесі оған тастағанға құйылған сүт ұсынған. Күйеу жігіт оны сіміріп ішіп, есесіне, қызын емізіп өсіргені үшін **сүт ақы** деген кәдесін берген. Енесі сосын оған қыздырылған май құйылған ожауды ұстатқан. Күйеу жігіт оны ошақтағы отқа құйған. Сол кезде оның жеңінен майда тиын-тебен, өрік-мейіз секілді тәттілер төгіліп кішкентай балаларды қуантқан. Есік көруге келген күйеу баласына қайын атасы күмістелген ер-тоқымы мен сәнді әбзелдері бар ат мінгізіп, иығына қымбат шапан жапқан.

ESJK KORU

meeting the bride's parents

After the marriage night during his first official visit to the bride's house, the groom presented gifts to the bride's parents and her relatives. He would give a mare – a symbol of the increasing number of his cattle – to his father-in-law, and a female camel to the bride's grandmother. Then having crossed the threshold of the **yurta**, the groom made three bows – to the deceased ancestors' spirits (**aruakhtar**) and to the bride's father and mother. His mother-in-law gave him a cup of milk, blessed him and then received gifts – **sut aky** (payment for the bride's mother's maternal milk by which her daughter had been breast-fed). When the groom drank the milk he was taken to the fireplace and given an iron dipper filled with melted fat, which he poured onto the fire. During this ceremony silver coins, dried fruit and other presents would pour out of his sleeves, which would be taken by the children expecting this ceremony. His father-in-law gave him an expensive, beautifully embroidered **chapan** and a horse in rich attire.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

Негізгі тағамдар

5950	«Қазақ ет» (ел аузындағы «Бешбармақ»)
20150	«Борша ет» (дас аспаздың қатысуымен арнайы шоу бағдарлама) (тек Шымкент, Алматы қаласында)
5150	Жылқының жеңсік етінен «Бал қуырдақ»
5150	«Ши қуырдақ» (тек Алматы қаласында)
5950	Отқа піскен көкөністермен сыыр етінен «Бұқпа»
5950	«Қымыз қадырға» қымызда дәмделген қой қадырғалары
5950	Таста әзірленген сыыр етінен «Борша ет»
15950	Бұқтырылған қойдың жұмсақ мойыны (4-5 адамға) дас аспаздың қатысуымен арнайы шоу бағдарлама

Основные блюда

5950	«Қазақ ет» («Бешбармақ» в устах народа)
20150	«Борша ет» (шоу программа с участием шеф-повара) (только в г. Шымкент, Алматы)
5150	«Бал қуырдақ» из конины
5150	«Ши қуырдақ» (только в г. Алматы)
5950	«Бұқпа» из говядины с овощами на огне
5950	«Қымыз қадырға» бараньи ребра в кумысе
5950	«Борша ет» телятина на камнях
15950	Томленая шейная часть баранины (4-5 персон) шоу программа с участием шеф-повара

МОЙЫН ТАСТАР

Күйеу жігіт босаваны табалдырықтан оң аяқпен аттап кіріп, аяғымен сол жақ қапталды тепкен. Бұл әйелі күйеуіне бағынышты болсын дегені ырым. Үйге кіргеннен кейін күйеу жігіт пен қалыңдық бір-бірінің аяғын басуға әрекеттенген. Кімнің аяғын кім басса, үйде сол қожа болады деп сенген. Сол күні отау жадар кәдесіне аталған қой сойылып, пісірілген еті жиналған жастардың алдына тартылған. Күйеу жігітке қойдың мойын омыртқасы берілген. Ол оны шала мүжіп сүйегін ақ матаға орап, төмен қарап отырған күйі шаңырақтан сыртқа лақтыратын болған. Мұны **мойын тастар** деп атаған. Бұл үйдің түтіні түзу шықсын дегенді білдірген. Егер мойынды бір атқаннан тастай алмаса, үстінен тағы да орап қайта тастаған. Атылған сүйекке сыртта тұрған ауылдың бойдақ жігіттері таласып, қайсысы ілін кетсе, келесі соның мойы болады деп ырымдаған.

MOJYN TASTAR

throwing away the lamb's neck bone

The groom stepped into the newlyweds' yurt touching the left side of the threshold. The bride and the groom they tried to step on each other's foot, which will indicate which of them will be more important in the family. Then the groom was led to the place of honor and was treated to the meal. First of all he had to gnaw round the lamb's neck bone, wrap it up in a piece of white cloth and throw it from the **yurta** through the **shanyrak**, looking down. This ceremony was called **mojyn tatar**. Its meaning was that the smoke from the new hearth was always smooth and went only up. Young men were waiting outside to pick up the thrown bone. The young man who grabbed it was supposed to be the next to get married. If the groom did not manage to throw the neck bone, he would wrap the bone with another piece of cloth and perform this ritual until he succeeded.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

Негізгі тағамдар

- 5950 Құрт тұздызымен жылқы етінен
«Қақталған қазы»
- 4850 Таудын бақтақ балызы
(тек Алматы қаласында)
- 4650 Көкөніс тұздызымен
«Нан салма»

Вторые блюда

- 5950 «Қақталған қазы»
из конины с соусом из курта
- 4850 Горная форель
(только в г. Алматы)
- 4650 «Нан салма»
с домашним овощным соусом

Гарнирлер

- 1050 Кус-кус
- 1050 Бұлгур дидайы
- 1250 Жас картоп
- 1050 Ақ жүгері
- 1050 Сары май қосылған дидай
- 1250 Отқа піскен көкөністер

Гарниры

- 1050 Кус-кус
- 1050 Бұлгур
- 1250 Молодой картофель
- 1050 Белая кукуруза
- 1050 Бидай со сливочным маслом
- 1250 Овощи на гриле

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

ҚҰДАЛЫҚ

Құдалардың келе жатқанын естіген қыздың әкешесі ауылдан оқшаулау бір жерге арнайы үй тігіп, ішіне кілем жайып, көрпе төсеп, көпшіктер қойып, қонақтарды сонда қабылдаған. Ертеңіне өзара мәселелер шешіліп, екі жақ мәмілеге келген соң бәтуаласып бата жасаған. Осыдан кейін заңды құдаласқандығының белгісі ретінде құйрық-дауыр тартылып, құдалар оны діріне-дірі асапты, төс қазыстыру жұрпын жасап, долашақ отбасына игі тілектер айтқан. Сосын ақжол тілесіп, құдалықтары дерік долуы үшін, бата деріп серттескен. Бұл рәсім енді туыс болғандықтың белгісі болған. Осыдан кейін қонақтар өлтірісіне атап келген малын тапсырып, құда түскен қызға сырға салу, маңдайға үкі табу немесе теңге табу жұрыптарын жасаған. Бұл шаралар орындалып болғаннан кейін құдалық барысында орын алатын неше түрлі өзін-ойындардың кезегі келген.

KUDALYK matchmaking

Matchmakers were headed by the principal matchmaker, **bas kuda**, who had to be an eloquent person who knew the traditions and rituals well. After the parties solved all the important issues the matchmakers were served a special dish made of fresh mutton rump fat and liver – **kuyryk bauyr**. The bride's father served the matchmakers with his own hands performing the ritual of **asatu**, saying, "**Kuieu – zhuz zhildyk, kuda – myn zhildyk**" (A son-in-law is for a hundred years, in-laws' ties are for a thousand). Then new in-laws got up and performed the ritual **tos kaghystyru**— embracing each other, wishing welfare and prosperity. After the meal both sides would pray and made the **ant**— the marriage oath – to each other. Finally, one of the groom's relatives, approached the girl and as a sign of her being proposed as wife, put on earrings in her ears and sewed a bunch of owl feathers on her headdress. After that ritual the matchmakers became the object of mockery and fun.

Тұздықтар

- 550 Дала шөптерінен әзірленген тұздық
- 550 Айран тұздығы
- 550 Көкөніс тұздығы
- 550 Ащы көкөніс тұздығы
- 550 Қаймақ
- 550 Зімбір тұздығы
- 550 Құрт тұздығы
- 550 Анар тұздығы

Соусы

- 550 Соус со степными травами
- 550 Кефирный соус
- 550 Соус на основе овощей
- 550 Острый соус на основе овощей
- 550 Сметана
- 550 Имбирный соус
- 550 Соус из курта
- 550 Гранатовый соус

ҚҰДА ҚАҰТАР

Құдалық екі-үш күнге созылған. Қайтатын күні оларды әке-шешесі үйіне алдырып төрге шығарып жасына қарап отырғызып, қымыз бен шай берген. Осы кезде кіші құда бір шыныаяқты ұрлап алуға тиіс болған, ал әйелдер болса оны болдырмауға тырысып дауып отырған. Себебі құдалар ауылдарына шыныаяқсыз оралса өз ауылдарының әйелдерінің күлкісіне ұшырап мазақ болған. Тамақ ішілгеннен кейін бас құданың айтуымен қонақтардың туыстық дәрежесі мен маңыздылығына қарай киім тарапқан. Сыйлықтарды алған соң қонақтар үйден шыққан. Осы кезде қыз-келіншектер олардың аттарының жал-құйрықтары мен ер тоқымдарына отырыста желінген сүйектерді іліп және үзеңгілерді байлап тастаған. Аттарына міне алмаған құдалар күлкіге қалған. Сосын әйелдер оларға баолығын қалпына келтіруге көмектесіп, күтетін жақ шығарып салған.

KUDA QAYTAR seeing off the matchmakers

At the end of the matchmaking, the day of departure of the guests came. Before travelling they were given valuable presents and treated to a farewell meal. After the meal the horses were led to the guests. Bare bones of the animals slaughtered for the guests were tied to the horse's neck, mane, tail, bundle, rein, stirrup and saddle-girth. Considering that Kazakhs mount a horse only from the left side left stirrups were tightly tied to the pommel of saddles. After watching the matchmakers suffer, trying to bring everything into order the locals laughed heartily. Then the women amicably helped them, after which the matchmakers started on their way back. The hosts would see the matchmakers off, accompanying them for a long distance. The next day after the departure of the matchmakers, bride's relatives performed a special ritual **ol-tirisi**, for which they slaughtered the sheep presented by matchmakers for this occasion. During the meal people prayed for their deceased ancestors and wished well being and prosperity to all alive.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

Нан-тоқаш өнімдері

(Жергілікті шаруа қожалығынан арнайы
«Sandyq» мейрамханасы үшін)

1550	Бауырсақтар тәтті тосаппен
1550	Қолдың ірімшігі қосылған бауырсақ
1750	«Мыжыма»
1550	Көкөніспен «Бәрәміш»
1550	Етпен «Бәрәміш»
1750	Тау балы және қолдың сары майымен берілетін «Таба нан»
1750	«Жұқпа нан»
1550	«Қаттама»
6950	«Нан астау»

Выпечка

(Специально для ресторана «Sandyq»
от фермерских хозяйств)

1550	Бауырсаки со сладким вареньем
1550	Бауырсаки с начинкой из домашнего творожного сыра
1750	«Мыжыма»
1550	«Бәрәміш» с овощами
1550	«Бәрәміш» с мясом
1750	«Таба нан» с горным мёдом и домашним маслом
1750	«Жұқпа нан»
1550	«Қаттама»
6950	«Нан астау»

ҚҰРСАҚ ТОҒЫ

Қазақтардың балалық шаққа қатысты беремін алғашқы тойы, сәбидің бұл дүниенің есігін әлі ашпай тұрған кезінде-ақ өткізген. Ол **құрсақ той** деп атап, құрсақ көтерген жас келіннің, сондай-ақ, көп уақыт құрсақ көтермей жүріп бойына бала біткен ана құрметіне жасаған. Қуанышқа кенелгеніне көзі жеткен енесі: «Ақ келіннің құрсағы ақ айранға толыпты», – деп көрші әйелдерді, адысын-ажындарды шақырып мол дастарқан жайған. **Құрсақ тойға** арнап сойылған қойдың басын жасы ең үлкен әйелге, одан кейінгілерге жамбас, орман жіліктер таратылып, аяғы ауырлаған келінге асықты жілік ұстатылған. Жиналған қонақтар: «Ұл тап!», «Аман-есен досан!» деп тілек айтып, өздері білген ақыл-кеңестерін айтқан. Енесі тіл-көзден сақтайтын дұға жазылған бойтұмар асып немесе тұмарша тігіп ілген. Осы күннен бастап аяғы ауыр келінге әр жерден сыбаға келіп тұрған.

KURSAK TOY celebration of pregnancy

News about pregnancy was perceived with great joy in Kazakh families. A mother-in-law having noticed signs of pregnancy would invite her relatives' wives and all the women in the neighborhood to celebrate the occasion, saying, "**Ak kelinning kursagy, ak airanga tolypty**", which literally means "The good bride's womb is sated with white airan (traditional Kazakh sour milk drink)". For this happy occasion a sheep was slaughtered. The prepared festive meat cuts were distributed to guests in accordance with their age, status and position. A newly pregnant woman was treated with meat on a certain bone (**asykty zhilik**), the oldest and most respected woman got the lamb's head. The guests congratulated the family on the joyful event and wished all the best to the hero of the occasion. They shared their experience with her and gave her useful advice. After the celebration neighbors began to take care of the pregnant woman, passing **sybaga** – a special treat for her. The bride's mother-in-law made an amulet for a pregnant woman to protect her from the evil eye.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

Тәттілер

3150	Қуырылған тары және талқанмен әзірленген «Мизкейк»
2950	Балқаймақпен ұсынылатын қуырылған жаңзақ нығыздалған құрма
3750	«Сандық» тәттілері
2750	Ұлы дала тәттісі «Сүмесүт»
2350	Қытырлақ үй дәліші тәтті қауын тосабымен
2350	Қуырылған бидайдан әзірленген «Төңкерме»
1950	«Майсөк»
2750	«Алматы апорты» десерті
1050	Балмұздақ Айран мен құрт Бидай Тары

Десерты

3150	«Мизкейк» из жареного тары и талкана
2950	Фаршированный финик с жареными орехами и балкаймак
3750	Сладости «Сандық»
2750	Степной десерт «Сүмесүт»
2350	Хрустящий домашний пирог с вареньем из местной дыни
2350	«Төңкерме» из обжаренной пшеницы
1950	«Майсөк» вкус детства
2750	Десерт «Алматинский апорт»
1050	Мороженое Айран и курт Пшеница Тары

КӨГЕНТҮП, ЖИЕНҚҰРЫҚ

Бала үлкендерге ілесіп туыс, жекжат-жұраватқа қонаққа барғанда, оның алғаш қыдырып келген құрметіне үй иесі сый ретінде мал беретін болған. Ол дәстүрді **көгентүп** деп атаған. Көгентүпке көбінесе малдың төлін – қозы, құлын, дұзау, бота беріп отырған. Бұл бала үшін үлкен қуаныш болса, оның ата-анасы үшін көрсетілген құрметтің белгісі болып есептелген. Көбінесе балалық шақта орын алатын тағы бір салт бар. Ол жиендікке қатыстысы. Жиен деп қыздан туған баланы атайды, ал анасының туыстары оған нағашы жұрты болып табылады. Жиен нағашылары үшін ерке, өз айтқанын орындама алатын сыйлы адам болып саналады. «Жиенді ұрғанның қолы қалтырайды» деген қавидалы сөздерге сай жиенді ренжітуге, көңілін қалдыруға, оған қол жұмсауға мүлдем болмайды. Нағашылап қыдырып барған жиен өзіне ұнаған нәрсені, қымбат болса да, **жиенқұрық** салтына сай қалап алатын қасиеті болған.

KOGHENTUP, ZHIENKURUK right to fulfill ones' desires

When Kazakhs went to visit distant relatives, they took a child with them, and in every house where the baby visited for the first time, in honor of this significant event, he was presented either with a lamb, a foal, a calf or a young of camel. This custom was called **koghentup**. The gift served as the beginning of the collection of his own cattle. Another important custom for children was **zhienkuryk**. Only those who were related through the female line had the right to it. Such a person was called **zhien**, and his mother's brothers and sisters were **nagashy** for him. There were special warm relationship full of joking and playing tricks between **nagashy** and **zhien**. **Zhien's** arrival was always a special event and he was greeted as the most respected guest. **Zhien** could ask for any item he liked in **nagashy's** house in spite of its value and significance for the host.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында "Bismillah" деп айтуды ұмытпаңыз...

Дәстүрлі сусындар

(Жергілікті шаруа қожалығынан арнайы «Sanduq» мейрамханасы үшін)

	0,2 л	1 л
Шұбат	950	2950
Шалап	650	1650
Бал қымыз	950	2950
Ыстылған қымыз	950	2950
Жуас қымыз	950	2950

Салқындатқыш сусындар

	0,5 л	1 л
Жантақ қосылған салқын шай	1250	1950
Мүкжидек сусыны	1450	2250
Tassay	1050	1250
Tassay Excellent		1850
Borjomi		1450
Pepsi	0,25 л 850	

Фреш

	0,5 л	1 л
Алма	1850	3250
Апельсин	1950	3350
Грейпфрут	3750	7350
Алма мен Апельсин	3250	6250

Лимонад

	1 л
Ананас-щавель	2250
Жидек	2250
Апельсин-киви	2250

Традиционные напитки

(Специально для ресторана «Sanduq» от фермерских хозяйств)

	0,2 л	1 л
Шұбат	950	2950
Шалап	650	1650
Медовый кумыс	950	2950
Копченый кумыс	950	2950
Кумыс	950	2950

Прохлаждающие напитки

	0,5 л	1 л
Холодный чай на верблюжьей колючке	1250	1950
Клюквенный морс	1450	2250
Tassay	1050	1250
Tassay Excellent		1850
Borjomi		1450
Pepsi	0,25 л 850	

Фреш

	0,5 л	1 л
Яблоко	1850	3250
Апельсин	1950	3350
Грейпфрут	3750	7350
Яблоко и Апельсин	3250	6250

Лимонад

	1 л
Ананас-щавель	2250
Ягодный	2250
Апельсин-киви	2250

СӘЛЕМ САЛУ, ТАБАҚҚА СӘЛЕМ САЛУ

Қазақ қауымында кең тараған әдептің бірі – келіннің өзінің ата-енесі мен күйеуінің жасы үлкен туыстарына, қайын жұртына арнап **сәлем салу** арқылы құрметін көрсетуі. Алғашқы сәлемін келін беташарда көптің алдында жасаса, кейін күнделікті өмірде де өз жалғасын тауып, тіпті кейбірде қартайған шавында да тастамайтын әдебіне айналады. Бөтен адамдар алдынан шыға қалса, не үйге қонақ келе қалса келін бірден сәлемін салады. Құрмет көрген кісі ондайда көдініше «Бақытты бол балам!» деп алғысын айтса, жасы үлкен әжелер келіннің маңдайынан иіскеп, сүйіп «Ұл тап!», «Өркенің өссін!» секілді ақ тілектерін жаудырады. Ел ішінде дәл дәстүрдің ерекше үлгісі – **табаққа сәлем салу** дегені бар. Оны ет желініп, дастарқан қайырылып болғаннан кейін жасаван. Төрге отырған үлкен кісі табақты келінге ұсынады да, ол ыдысты екі қолымен ұстап, иіліп, сәлемін береді.

SALEM SALU, TABAKKA SALEM SALU traditions that reflect respect for the husband's family

Salem salu meaning “making a bow” is the most common form of respect which a young woman could express in relation to her husband's elder relatives. She made the first bow during the **betashar** – unveiling the face of the bride at the wedding and made such bows throughout her life, until the eldest in the family which she joined by fate was alive. In the first year of her marriage, she bowed to her parents-in-law and elder brothers-in-law silently or with words “**Salem berdik**” every morning, with her arms crossed at her knees level. In response it was said: “**Bakitty boll!**” – “Be happy!”. The Kazakhs also had a custom **tabakka salem salu** – making a bow to the bowl, which was held after the meal. For this ceremony a daughter-in-law was invited to the table and the eldest of those present handed her the empty bowl and thanked for the meal, wishing all kinds of benefits. A daughter-in-law silently listened to his wishes and making a bow, went out with the bowl.

Арнайы "Sanduq" мейрамханасына Ералы Оспанұлының авторлық суреттері

Тамақтанар алдында “Bismillah” деп айтуды ұмытпаңыз...

Ұжымдық мәзір

5-6 адамға

49500	«Сый тадақ» өз шырынында әзірленген қой еті
59500	«Хан сырдаз» құйқасымен ұйытылған қой еті
59500	«Қарын көмде» қарында нығыздалған жылқының жеңсік еті
45900	Жылқы етінен «Той тадақ»
59500	Сыыр етінен «Бел көтерер»
89500	Көкөністермен және кілегей тұздығымен «Бекіре»

(Тапсырыс 1-2 күн бұрын)

Қызмет ақысы 15%

Меню на компанию

на 5-6 персон

49500	«Сый тадақ» из баранины в собственном соку
59500	«Хан сырдаз» опаленное мясо баранины
59500	«Қарын көмде» из запеченной конины в собственном рудце
45900	«Той тадақ» из конины
59500	«Бел көтерер» из говядины
89500	«Бекіре» с овощами и сливочным соусом

(Предзаказ за 1-2 дня)

Обслуживание 15%

